

[Undervisningsministeren]

Jeg forstår meget vel de talere, der i dag har stillet spørgsmål, har haft behov for yderligere uddybning og gerne vil afvente udvalgsarbejdet, der er sat i gang, osv.; det er meget forståeligt. I regeringen og i ministeriet har vi jo heller ikke afklaret alle punkter, men vi har, som ordførerne i dag har givet udtryk for, viljen til, så hurtigt det kan lade sig gøre, at få indrettet vore uddannelser således, at de er et reelt tilbud til alle unge.

Jeg vil søge at tage nogle af de hovedemner op, som har været til debat her i formiddag. Det vil føre for vidt at gå ind i detaljerede kommentarer til alle de ordførertaler, der har været holdt, men jeg har megen lyst til at sige, at jeg synes, der er sagt gode og stærke ting her i dag, som vi kan bygge videre på i den kommende tid. Hvis det holder i det videre arbejde, lover det som sagt godt.

Jeg vil gerne sige – måske specielt til hr. Anders Mølgaard, men også til hr. Jan Kørpe Christensen – at heller ikke jeg forestiller mig, at uddannelse løser alle problemer og er et svar på alle spørgsmål. Men jeg er på den anden side ikke i tvivl om – når man ser, hvad det er for et samfund de unge skal leve i i dag, og det samfund, vi kan ane konturerne af frem mod årtusindskiftet – at de vil være ringere stillet, hvis de ikke har en uddannelsesmæssig baggrund at leve deres voksentilværelse på.

Med det udgangspunkt, at vi må have reelle uddannelsesmuligheder til alle, synes jeg, at det arbejde, som nu er skitseret skal gå i gang, eller som allerede er i gang, er et legalt forsøg på at prioritere uddannelse som et meget vigtigt element, når det gælder at give de unge udviklingsmuligheder.

At vi ikke kan love alle unge beskæftigelse – det gælder jo desværre også de voksne i dagens samfund – er en velkendt sag, men jeg tror, at man, også når man i perioder bliver tvunget ud i ledighed, er bedre rustet som menneske, hvis man har en uddannelsesmæssig baggrund. Specielt de unge er jo en gruppe af vore medborgere, som, hvis de ikke kommer i gang med en ungdomsuddannelse, tvinges ud i en form for passivitet, tvinges ud i situationer, hvor de ikke indgår i et fællesskab, på et tidspunkt, hvor de er meget følsomme, måske endda meget sårbare, nemlig i den opvækstperiode, der ligger fra 16-17 års alderen og op til begyndelsen af 20'erne. Jeg er personlig ikke i

tvivl om, at det her er vigtigt, at de unge har nogle uddannelsesmuligheder, at de er i gang med uddannelse, at de deltager i et fællesskab – og så kan man i øvrigt håbe på, at vi undervejs også vil kunne give beskæftigelse til alle i samfundet.

Der blev sagt undervejs, at man ikke håbede, at dette her skulle medføre nogen form for tvangsmæssige foranstaltninger over for de unge. Det er i hvert fald ikke indgået i min forestillingsverden. Jeg mener, at det er helt rigtigt, som flere har sagt her, at uddannelse kun kan lykkes, hvis den sker på frivilligt grundlag, hvis den er lystbetonet; og det er selvfølgelig her, vi er nødt til at bruge vores fantasi bedre, end vi hidtil har været i stand til, det er her, der må mere kreativitet ind i vores uddannelser, for jeg tror, at vi på den måde er i stand til at motivere alle unge til en uddannelse.

Jeg minder også om, at når vi taler om uddannelse i denne sammenhæng, uddannelse til alle, så er det jo et andet uddannelsesbegreb og i øvrigt også et andet undervisningsbegreb end det, vi traditionelt beskæftiger os med. Vi er nødt til at sprænge undervisnings- og uddannelsesbegrebet, og det gør vi jo bl.a. også ved at give mere formel plads til nogle af de alternative uddannelsesmuligheder, som allerede findes og fungerer på fremragende vis forskellige steder i vort samfund.

Mange har været optaget af frafaldet fra ungdomsuddannelserne; nogle har endda sagt, at her er det allervigtigst at sætte ind. Det tror jeg for så vidt at der er meget rigtigt i. Det er jo her, at de fleste af de unge, der altså ikke får en kompetencegivende uddannelse, kuldsejler. Vi må nok erkende, at det ikke mindst er praktikpladsmulighederne, som er med til at skabe problemer her – det har været berørt i mange af indlæggene i dag – men jeg tror, man skal være opmærksom på, når det gælder praktikken, at det jo ikke er dér, de unge falder fra. Det er heller ikke dér, de stærke unge springer fra. Nej, når det gælder praktikken, så stoppes de unge i deres uddannelsesforløb, fordi vi ikke er i stand til at fuldføre det fra samfundets side. Det har vi alle et medansvar for.

Nu kan vi glæde os over, som hr. Frank Jensen sagde til indledning, at der er indgået betydelig flere praktikpladsaftaler på dette tidspunkt, end der var på det tilsvarende tidspunkt sidste år, så udviklingen er inde i et gunstigt